

Advies nr 18/2015 van 10 juni 2015

Betreft: Adviesaanvraag met betrekking tot Titel II, Hoofdstuk 2, afdeling 2 van het ontwerp van programmawet betreffende de aanwezigheidsregistratie in de vleessector (CO-A-2015-027)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de heer Bart TOMMELEIN, Staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, ontvangen op 13/05/2015;

Gelet op het verslag van de heer Joël Livyns;

Brengt op 10 juni 2015 het volgend advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De heer Bart TOMMELEIN, Staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, heeft aan de Commissie dringend een advies gevraagd met betrekking tot Titel II, Hoofdstuk 2, afdeling 2 van het ontwerp van programmawet betreffende de aanwezigheidsregistratie in de vleessector (hierna "het ontwerp van programmawet").
2. Deze programmawet voorziet in de goedkeuring van een aantal maatregelen ter bestrijding van sociale fraude. De afdeling met betrekking tot de aanwezigheidsregistratie in de vleessector geeft gevolg aan het standpunt ingenomen in een partnershipovereenkomst van 17 april 2012 voor de strijd tegen de sociale fraude en frauduleuze praktijken betreffende de voedselveiligheid in de vleessector. Via deze overeenkomst hebben de partners de wens uitgedrukt om de strijd op te voeren tegen de niet-naleving van de wetgeving in het algemeen en tegen de geldende wetgeving inzake sociale zaken en voedselveiligheid in het bijzonder. Zij hebben aldus beslist een gezamenlijke strategie te ontwikkelen teneinde beter te strijden tegen het fenomeen van de illegale tewerkstelling in al haar vormen en de gevolgen hiervan. Onder de acties die werden opgenomen in de overeenkomst bevindt zich het bijhouden van een dagelijkse centrale aanwezigheidslijst op de plaats waar de overeengekomen activiteiten worden uitgevoerd.
3. De aanwezigheidsregistratie voor de activiteiten in de vleessector waarvoor een verplichting tot aangifte van de contractuele relaties bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (hierna "de RSZ") bestaat, die wordt ingevoerd door het ontwerp van programmawet, is geïnspireerd op wat er op het vlak van welzijn op het werk werd ontwikkeld in de bouwsector voor tijdelijke en mobiele werven. Het door het ontwerp van programmawet ingevoerde systeem is inderdaad identiek aan het systeem dat werd ingevoerd door de wet van 8 december 2013¹ voor de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen, met dien verstande dat het toepassingsgebied vanzelfsprekend verschilt.
4. De Commissie verstrekke een gunstig advies² over de bepalingen betreffende de aanwezigheidsregistratie die met deze wet van 8 december 2013 werden ingevoerd. Gelet op de gelijksoortigheid van de registratiesystemen blijven de door de Commissie in haar

¹ Wet van 8 december 2013 tot wijziging van artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en tot aanpassing van de bepalingen van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk die betrekking hebben op de voorafgaande aangifte en op de registratie van aanwezigheden voor wat de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen betreft.

² Advies nr. 33/2011 van 30 november 2011 ontwerpen van amendement op het wetsontwerp houdende fiscale en diverse bepalingen: elektronische registratie van aanwezigheden op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen en hoofdelijke aansprakelijkheid voor de betaling van het minimumloon (CO-A-2011-037).

advies van 2011 gedane vaststellingen van kracht voor het onderhavige systeem. Bijgevolg beperkt het huidig advies zich tot het formuleren van de belangrijkste opmerkingen.

5. De Commissie verstrekke overigens eveneens een advies³ over de twee ontwerpen van koninklijk besluit, genomen ter uitvoering van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk - aanwezigheidsregistratie op bouwplaatsen (de wet van 4 augustus 1996 werd gewijzigd door de wet van 8 december 2013).

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

a) Finaliteit en proportionaliteit

6. De Commissie oordeelt dat de doeleinden van de gegevensverwerking in het raam van de aanwezigheidsregistratie in het ontwerp van programmawet niet voldoende expliciet werden geformuleerd. Zo zouden sommige doeleinden die werden opgesomd in de inleiding van de partnershipovereenkomst van 17 april 2012, overgenomen kunnen worden in de programmawet.
7. Betreffende de verwerkte gegevens noteert de Commissie dat het ontwerp van programmawet de gegevens opsomt die in het systeem zullen worden geregistreerd (artikel 11, § 2). Het ontwerp bepaalt eveneens dat de Koning bij een in de ministerraad overlegd koninklijk besluit, na advies van de Commissie, de voorwaarden en modaliteiten vastlegt waaraan het registratiesysteem moet beantwoorden en onder meer de gegevens bepaalt die niet moeten geregistreerd worden indien zij reeds elektronisch beschikbaar zijn bij een authentieke gegevensbron.
8. De Commissie dringt er dus op aan dat de lijst met doeleinden duidelijk wordt gepreciseerd en dat de aldus geregistreerde gegevens niet worden verwerkt voor andere dan de vastgestelde doeleinden (artikel 4, § 1, 2° en 3° van de WVP).

b) Bewaringstermijn

9. Conform artikel 4, § 1, 5° van de WVP mogen de gegevens in een vorm die de identificatie van de betrokkenen toelaat niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is voor het

³ Advies nr. 43/2013 van 2 oktober 2013.

verwezenlijken van de doeleinden waarvoor ze werden verkregen of verder worden verwerkt.

10. Het ontwerp van programmawet voorziet niet in een dergelijke bewaringstermijn. De Commissie vraagt dat de bewaringstermijnen in de databank en in het registratieapparaat (die vanzelfsprekend korter dient te zijn dan de eerste), ofwel zouden worden bepaald in de programmawet, ofwel in haar uitvoeringsbesluit.

c) Transparantie

11. In haar advies van 2011 beval de Commissie aan te voorzien dat *"De Koning kan, na het advies van het Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bepalen op welke wijze en onder welke voorwaarden de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg of de overige verantwoordelijken voor de verwerking die gegevens leveren of gebruiken, verplicht zijn om de informatieplicht overeenkomstig artikel 9 van de wet van 8 december 1992 na te leven"* zodat *"elke persoon wordt ingelicht wanneer gegevens die op hem betrekking hebben, worden opgeslagen of wanneer het voornemen bestaat deze gegevens aan derden door te geven. In de verstrekte mededeling moet de identiteit van de voor de verwerking van de gegevens verantwoordelijke instantie worden gepreciseerd, alsook het type verwerkte gegevens en de redenen voor zulke verrichtingen"*.
12. Aangezien deze opmerking niet werd geïntegreerd in de wet van 8 december 2013 herhaalt de Commissie deze aanbeveling opdat het transparantiebeginsel, waarvan sprake in artikel 9 van de Privacywet, zou worden nageleefd.

d) Veiligheid

13. In haar advies van 2011 beval de Commissie aan dat expliciet zou verwezen worden naar artikel 16 van de WVP alsook naar de referentiemaatregelen, die kunnen worden geraadpleegd op haar website⁴ aangezien *"de verwijzingen in het ontwerp naar het thema beveiliging onvoldoende expliciet zijn (zie artikel 31ter § 2 van het amendement). Ook de toelichting geeft weinig meer precisie dan te verwijzen naar een aantal veiligheidsvoorzieningen die dienen ingebouwd te worden in het systeem, naast een verwijzing naar het beginsel van traceerbaarheid van de herkomst van de gegevens en*

4

http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/referentiemaatregelen_voor_de_beveiliging_van_elke_verwerking_van_persoonsgegevens_0.pdf

waarborgen tegen "vervalsing". Deze opmerking werd niet door de wetgever geïntegreerd, noch in de wet van 2013, noch in het thans voor advies voorgelegde ontwerp van programmawet. De Commissie herhaalt deze aanbeveling en maakt van de gelegenheid gebruik om eveneens te verwijzen naar de minimale veiligheidsnormen die door het Beheerscomité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid werden gedefinieerd en door het Sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid werden goedgekeurd⁵.

e) Bevoegdheid van het Sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid, afdeling Sociale Zekerheid

14. Zoals zij opmerkte in haar advies nr. 43/2013 (punten 29 en 30), wenst de Commissie eraan te herinneren dat de bepaling van de technische voorwaarden en modaliteiten waaronder aanwezigheidsgegevens moeten worden ingezameld en overgemaakt, overgelaten dient te worden aan een machtiging van het Sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid, afdeling Sociale Zekerheid, aangezien het sociale gegevens van persoonlijke aard betreft zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, 6°, van de KSZ-wet. Immers *"Het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid is inderdaad wettelijk belast met het toezicht op de naleving van de bepalingen van de KSZ-wet - in het bijzonder de gegevensbeschermende bepalingen - door de instellingen van sociale zekerheid zoals in casu de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (de verwerker van de aanwezigheidsgegevens in de zin van artikel 1, § 5 van de WVP) en, in het algemeen, door alle personen die voor de toepassing van de sociale zekerheid omgaan met persoonsgegevens. Dit geldt in de ogen van de Commissie ook voor de functionele, technische en veiligheidsvereisten van de elektronische registratie van aanwezigheidsgegevens op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen"*.
15. De Commissie vestigt eveneens de aandacht van de aanvrager op het feit dat krachtens artikel 15, §1 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, iedere mededeling van sociale gegevens van persoonlijke aard, binnen of buiten het netwerk, een principiële machtiging vereist van de afdeling sociale zekerheid van het Sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid. Het is in die context dat het Comité de bij de bouwplaatsen betrokken sociale inspecteurs en instellingen van sociale zekerheid machtigde om toegang te krijgen tot de databank met aanwezigheidsregistraties, opgericht bij wet van 8 december 2013⁶.

⁵ https://www.ksz-bcss.fgov.be/binaries/documentation/nl/secureite/minimale_veiligheidsnormen.pdf

⁶ Beraadslaging nr. 14/031 van 6 mei 2014 inzake de toegang tot de gegevensbank "aanwezighedsregistratie" ten behoeve van de diverse actoren betrokken bij bouwerven.

OM DIE REDENEN,

Brengt de Commissie een gunstig advies uit over het ontwerp van programmawet op voorwaarde dat rekening wordt gehouden met haar opmerkingen (punten 8, 10, 12 en volgende).

Voor de Wnd. Administrateur, afw.

De Voorzitter,

(get.) An Machtens
Wnd. Afdelingshoofd ORM

(get.) Willem Debeuckelaere